

CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN

với những giải pháp phát triển bền vững

TRÁI QUA GẦN 20 NĂM LỊCH SỬ TRONG HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG Ở NƯỚC TA, GẮN LIỀN VỚI CÁC GIAI ĐOẠN CHUYỂN BIẾN CHUNG CỦA NỀN KINH TẾ VÀ TRÁI QUA MỘT GIAI ĐOẠN CƠ CẤU LẠI THEO ĐỀ ÁN ĐƯỢC CHÍNH PHỦ PHÊ DUYỆT, ĐẾN NAY HỆ THỐNG NHTM CP ĐÃ KHẮNG ĐỊNH ĐƯỢC XU THẾ PHÁT TRIỂN TẤT YẾU KHÁCH QUAN TRONG QUÁ TRÌNH HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ. CÁC NHTM CP NGÀY CÀNG MỞ RỘNG THỊ PHẦN, NÂNG CAO NĂNG LỰC KINH DOANH VÀ HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG.

TS. LÊ VĂN LUYỆN

Thực tiễn trong 8 tháng đầu năm 2009, giai đoạn bị tác động lớn của khủng hoảng tài chính toàn cầu, các số liệu cho thấy, những tín hiệu về khả năng phát triển bền vững, cũng như khả năng đạt và vượt các chỉ tiêu kinh

doanh của các Ngân hàng thương mại CP (NHTM CP) Việt Nam. Các giải pháp phát triển bền vững, nâng cao khả năng cạnh tranh trước yêu cầu mở cửa và hội nhập được các NHTM CP triển khai đồng bộ, từ tăng vốn điều lệ theo lộ trình quy định của Chính phủ và Ngân hàng Nhà nước, đến mở rộng mạng lưới, hiện đại hoá công nghệ, mở rộng tín dụng dự án và niêm yết cổ phiếu trên thị trường chứng khoán Việt Nam.

Trước hết xin đề cập đến hiệu quả kinh

doanh gắn với phát triển mạng lưới, đây là các chỉ tiêu cơ bản nhất, thể hiện rõ nhất sự phát triển của các NHTM. Thông tin từ một số NHTM CP đã công bố kết quả kinh doanh 8 tháng là ví dụ tiêu biểu cho nhận định nói trên.

Tính đến hết tháng 8/2009, Ngân hàng TMCP Xuất Nhập Khẩu Việt Nam (Eximbank) đạt lợi nhuận trước thuế hơn 1.054 tỷ đồng, tổng tài sản trên 60.000 tỷ đồng, dư nợ cho vay trên 34.000 tỷ đồng; nguồn vốn huy động từ các tổ chức kinh tế

và dân cư đạt hơn 44.000 tỷ đồng. Cũng trong 8 tháng qua, Eximbank tiếp tục thực hiện chiến lược mở rộng mạng lưới với việc khai trương mới thêm 4 điểm giao dịch. Như vậy tính đến nay Eximbank có 124 điểm giao dịch trong toàn quốc và phần đầu đến hết năm 2009 đạt 140 điểm giao dịch. Eximbank là NHTM CP có thế mạnh trong hoạt động kinh doanh đối ngoại, đến nay đã thiết lập được quan hệ với trên 720 ngân hàng ở trên 70 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

NHTM CP An Bình (ABBank) có quy mô còn khiêm tốn, nhưng cũng có kết quả kinh doanh rất khả quan. Đến hết tháng 8-2009 ABBank đạt tổng tài sản 19.506 tỷ đồng, dư nợ cho vay đạt 9.983 tỷ đồng, tổng nguồn vốn huy động đạt 12.308 tỷ đồng, lợi nhuận trước thuế 245,9 tỷ đồng. Hiện nay ABBank đã có 80 chi nhánh và phòng giao dịch trong cả nước, tập trung tại các địa bàn giàu tiềm năng kinh tế và có nhu cầu cao về dịch vụ ngân hàng.

Cũng thuộc dạng NHTM CP có quy mô khiêm tốn, NHTM CP Phát triển Nhà thành phố Hồ Chí Minh (HD Bank) đến hết tháng 8-2009 đạt lợi nhuận trước thuế và sau khi đã trích lập quỹ dự phòng rủi ro là 172 tỷ đồng, hoàn thành chỉ tiêu lợi nhuận của cả năm 2009; trong đó nguồn thu từ dịch vụ phi tín dụng chiếm tới 53% và từ hoạt động tín dụng chiếm 47%. Đây là tỷ lệ khá ấn tượng trong chiến lược cạnh tranh và đổi mới hoạt động, đa dạng hoá các dịch vụ phi tín dụng, đảm bảo hiệu quả bền vững của ngân hàng. Cũng tính đến hết tháng 8-2009, tổng tài sản đạt 13.346 tỷ đồng, đạt 98,4% kế hoạch cả năm; vốn huy động đạt 11.445 tỷ đồng, dư nợ cho vay đạt 6.977 tỷ đồng, đạt 91% kế hoạch cả năm 2009; tỷ lệ nợ xấu dưới mức 1,6%.

NHTM CP Sài Gòn Thương tín (Sacombank) có mạng lưới hoạt động và quy mô kinh doanh lớn, đến hết tháng 8-2009 lợi nhuận trước thuế đạt trên 1.200 tỷ đồng. Sacombank đang hướng tới hoàn thành các chỉ tiêu kinh doanh của cả năm 2009, bao gồm lợi nhuận đạt 1.600 tỷ đồng, tổng tài sản trên 95.500 tỷ đồng, tổng dư nợ cho vay không dưới 50.000 tỷ đồng và tổng nguồn vốn huy động đạt trên 83.000 tỷ đồng. Sacombank đang thực hiện chiến lược mở rộng mạng lưới hoạt động ở nước ngoài, trước hết là một số nước láng giềng của Việt Nam.

NHTM CP Hàng Hải Việt Nam (Maritime Bank) cũng tính đến hết tháng 8-2009 đạt lợi nhuận trước thuế khoảng 660 tỷ đồng, vượt 10% so với kế hoạch cả năm và bằng 244% so với cùng kỳ năm 2008.

Đến hết tháng 8-2009, NHTM CP Quốc tế (VIB) cũng đạt tổng tài sản trên 46.800 tỷ đồng và lợi nhuận trước thuế trên vốn chủ sở hữu đạt 28%.

NHTM CP Kỹ Thương (Techcombank) chỉ trong riêng tháng 8/2009 đã khai trương 5 chi nhánh và 1 phòng giao dịch tại các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long và Tây Nguyên và dự kiến đến hết năm 2009 sẽ tăng lên 210 điểm giao dịch trong toàn quốc.

đồng lên 2.000 tỷ đồng trong năm 2009. NHTM CP Đại Tín (TrustBank) đang triển khai kế hoạch tăng vốn điều lệ lên 2.000 tỷ đồng vào cuối năm nay. NHTM CP Việt Á (VietABank) đã được NHNN chấp thuận tăng vốn điều lệ năm 2009 từ 1.359,8 tỷ đồng lên 1.631,8 tỷ đồng. Còn NHTM CP Đông Nam Á (SeABank) cũng đã được Thống đốc NHNN chấp thuận cho phép tăng vốn điều lệ từ 4.068 tỷ đồng lên 5.068 tỷ đồng. Hiện nay ngân hàng này có gần 70 chi nhánh và phòng giao dịch trong toàn quốc.

Techcombank đang triển khai đợt II kế hoạch tăng vốn điều lệ năm 2009, từ 4.337 tỷ đồng lên 5.400 tỷ đồng từ nguồn thặng

... Giải pháp nâng cao năng lực tài chính thông qua kế hoạch tăng vốn điều lệ, không những giúp các NHTM đảm bảo tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu là 8% theo thông lệ quốc tế, mà còn tạo điều kiện cho các NHTM CP tăng cường đầu tư chiều sâu, nâng cao trình độ công nghệ và chất lượng nguồn nhân lực...

Về giải pháp nâng cao năng lực tài chính thông qua kế hoạch tăng vốn điều lệ, không những giúp các NHTM đảm bảo tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu là 8% theo thông lệ quốc tế, mà còn tạo điều kiện cho các NHTM CP tăng cường đầu tư chiều sâu, nâng cao trình độ công nghệ và chất lượng nguồn nhân lực. Đến nay có khoảng gần 80% số lượng NHTM CP đạt và vượt, thậm chí đã đạt gấp hơn 2 lần số vốn điều lệ tối thiểu quy định cho đến hết năm 2010. Khoảng gần 10 NHTM CP còn lại đang có biện pháp cụ thể đảm bảo đủ vốn theo quy định.

Ngày 20-8-2009, NHTM CP Nam Việt (Navi Bank) có thông báo xin ý kiến cổ đông về việc tăng vốn điều lệ từ 1.000 tỷ

dư vốn. Còn NHTM CP Đông Á (DongABank) đã triển khai tăng vốn điều lệ từ 2.880 tỷ đồng lên 3.400 tỷ đồng.

Đầu tháng 9/2009, NHTM CP Việt Nam Tín Nghĩa cũng đã được Thống đốc NHNN chấp thuận cho phép tăng vốn điều lệ năm 2009 từ 1.133 tỷ đồng lên 3.399 tỷ đồng.

Về giải pháp niêm yết cổ phiếu trên thị trường chứng khoán tập trung. Đây là sự thể hiện cam kết của các NHTMCP trong việc minh bạch thông tin, công khai hoạt động, cũng như quyết tâm nâng cao năng lực quản trị điều hành nói chung và năng lực quản trị rủi ro nói riêng, đảm bảo quyền lợi cho cổ đông. Đến nay đã có 5 NHTM niêm yết đó là ACB, Sacombank, SHB,

Vietcombank và Vietinbank.

Mới đây, Sacombank đã được Ủy ban Chứng khoán Nhà nước cấp giấy chứng nhận chào bán hơn 158 triệu cổ phiếu ra công chúng, với tổng trị giá theo mệnh giá là hơn 1.584,7 tỷ đồng. Việc phát hành cổ phiếu mới dành cho cổ đông hiện hữu và cán bộ, nhân viên ngân hàng, nhằm tăng vốn điều lệ của Sacombank từ 5.115,8 tỷ đồng lên 6.700,5 tỷ đồng.

Bên cạnh đó còn 5 NHTM CP khác đang triển khai các bước niêm yết cổ phiếu trên Sở giao dịch chứng khoán thành phố Hồ Chí Minh hoặc Trung tâm giao dịch chứng khoán Hà Nội vào cuối năm nay hoặc trong năm 2010.

Eximbank vừa hoàn thiện và đã nộp hồ sơ đăng ký niêm yết lần đầu hơn 880 triệu cổ phiếu tại Sở giao dịch chứng khoán thành phố Hồ Chí Minh, tương ứng với số vốn điều lệ trên 8.800 tỷ đồng.

Các Ngân hàng khác, như: NHTM CP Quân đội (MB) hiện có số vốn điều lệ 3.820 tỷ đồng, NHTM CP Sài Gòn (SCB) có số vốn điều lệ 3.636 tỷ đồng và NHTM CP Liên Việt có số vốn điều lệ hơn 3.300 tỷ đồng cũng đang triển khai các biện pháp kỹ thuật để có thể niêm yết cổ phiếu trên thị trường chứng khoán tập trung cuối năm 2009 hoặc trong năm 2010. Được biết Navi Bank cũng có kế hoạch cho thực hiện mục tiêu niêm yết trong tương lai gần.

Về giải pháp chuyển hướng từ đẩy mạnh bán lẻ sang mở rộng bán buôn trong hoạt động tín dụng, chú trọng tài trợ vốn cho các dự án lớn. ACB triển khai chương trình "Tài trợ thu mua dự trữ" dành cho khách hàng là các doanh nghiệp xuất khẩu gạo, phục vụ cho thu mua lúa gạo dự trữ cho xuất khẩu ở vùng đồng bằng Sông Cửu Long. Bên cạnh đó SCB triển khai gói tín dụng 1.000 tỷ đồng nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp ở tỉnh Trà Vinh, một tỉnh có số đông đồng bào Khơ Me và có nhiều khó khăn ở vùng đồng bằng sông Cửu Long.

NHTM CP Sài Gòn - Hà Nội (SHB) cũng đã ký kết 3 hợp đồng tín dụng tài trợ vốn cho các dự án lớn. Đó là dự án 500 KV Quảng Ninh - Hiệp Hòa, với số vốn tại trợ trị giá 830 tỷ đồng; dự án xây dựng Nhà thi đấu Đa năng Đà Nẵng với mức tài trợ và bảo lãnh lên tới 500 tỷ đồng; dự án Sân Golf Vinacapital được tài trợ 15 triệu USD. Đây là những dự án có ý nghĩa quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của thành

phố Đà Nẵng cũng như chuyển hướng hoạt động tín dụng từ thiên về bán lẻ, sang mở rộng bán buôn, tài trợ dự án lớn của SHB.

Techcombank mới đây cho biết sẽ tham gia tài trợ số vốn ngoại tệ lên tới 50 triệu USD cho Vietnam Airlines mua 16 máy bay A 321.

...Các NHTM đang ngày càng có xu hướng tăng cường hợp tác với nhau thông qua cơ chế Hiệp hội Ngân hàng, như thoả thuận về giới hạn cạnh tranh lãi suất tiền gửi đồng Việt Nam, thống nhất và lãi suất USD, tham gia các chương trình nâng cao năng lực quản trị rủi ro và một số sự hợp tác khác...

Về giải pháp hiện đại hoá công nghệ, trong thời gian qua đánh dấu sự mạnh dạn và quyết tâm đầu tư của các NHTM CP quy mô nhỏ và trung bình.

NHTM CP Miền Tây (Western Bank) chính thức kết nối vào hệ thống chuyển mạch thẻ của Công ty CP chuyển mạch tài chính quốc gia Việt Nam (Banknet). Thẻ ATM do Western Bank phát hành có thể rút tiền tại 3.000 máy ATM của các NHTM khác trong toàn hệ thống. Sự kiện này đánh giá sự tham gia và hợp tác của một NHTM CP quy mô nhỏ vào hệ thống NHTM nói chung cũng như sự trưởng thành, phát triển công nghệ ngân hàng hiện đại của Western Bank.

Một NHTM CP khác có quy mô khiêm tốn, đó là NHTM CP Phương Đông (OCB) và IBM Việt Nam thoả thuận triển khai giải pháp ngân hàng lõi, thực hiện xây dựng hệ thống quản trị ngân hàng trên nền tảng công nghệ thông tin đáp ứng nhu cầu mở rộng quy mô hoạt động và nâng cao chất lượng dịch vụ ngân hàng. IBM sẽ cung cấp cho OCB hệ thống máy chủ và giải pháp dữ liệu được xây dựng chuyên biệt cho các hoạt động nghiệp vụ của ngân hàng trong toàn hệ thống, có tính bảo mật cao, xử lý tức thời, nâng cao hiệu quả kinh doanh và hội nhập về trình độ công nghệ với các NHTM hàng đầu ở Việt Nam. Sự kiện này cũng đánh dấu sự phát triển về công nghệ của các NHTM CP thuộc "tốp giữa".

VietABank đã được Ngân hàng Nhà nước chấp thuận cho triển khai thí điểm dịch vụ cung ứng phương tiện thanh toán "Vi điện tử" cho khách hàng. Như vậy, đây là NHTM đầu tiên triển khai dịch vụ này cho khách hàng nội địa. Sau thẻ Chip Advance Card, Vi điện tử sẽ là một trong những bước tiến mới trong lĩnh vực công nghệ ngân hàng nhằm mang lại những tiện ích thiết thực cho khách hàng cũng như nâng cao hiệu quả kinh doanh của NHTM.

NHTM CP Tiên Phong cũng đã triển khai thành công dịch vụ tiết kiệm điện tử eSavings, trở thành NHTM đầu tiên ở nước ta có dịch vụ ngân hàng này, cho phép khách hàng mở và tất toán tài khoản tiết kiệm tiết kiệm từ bất cứ đâu trong hệ thống NHTM đó qua Internet Banking.

Bên cạnh các giải pháp nói trên thì các NHTM đang ngày càng có xu hướng tăng cường hợp tác với nhau thông qua cơ chế Hiệp hội Ngân hàng, như thoả thuận về giới hạn cạnh tranh lãi suất tiền gửi Đồng Việt Nam, thống nhất và lãi suất USD, tham gia các chương trình nâng cao năng lực quản trị rủi ro và một số sự hợp tác khác. Tuy nhiên để tạo điều kiện cho các NHTM nói chung và NHTM CP nói riêng có điều kiện phát triển vững mạnh hơn nữa thì NHNN cần chuyển mạnh sang điều hành các công cụ gián tiếp của chính sách tiền tệ, xây dựng các hàng rào kỹ thuật về quản lý theo xu hướng dần phù hợp với thông lệ quốc tế, không nên đưa ra các biện pháp hành chính, và nên có các chính sách hỗ trợ quản trị rủi ro khác.